

BirdLife Suomi ry BirdLife Finland rf
Annankatu 29 A 16, 00100 HELSINKI
Puh. (09) 4135 3300, fax (09) 4135 3322
toimisto@birdlife.fi - www.birdlife.fi

Vastaanottaja:
Maa- ja metsätalousministeriö
Kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausunto luonnoksesta maa- ja metsätalousministeriön asetukseksi metsähanhen metsästyksen kieltämisestä metsästysvuonna 2022-2023 (Dnro VN/19783/2022, 5.7.2022)

Kiitämme maa- ja metsätalousministeriötä lausuntopyynnöstä. Olemme tutustuneet asetusluonnokseen ja toteamme siitä:

Taigametsähanhi on Suomessa vaarantuneeksi luokiteltu lintulaji, jonka Koillis- ja Luoteis-Euroopan kanta taantui voimakkaasti 1990-luvulta 2010-luvulle. Taantumana pääsyyntä pidetään liian voimakasta metsästystä. Erityisesti Suomessa tapahtuneella yliverotuksella on todennäköisesti ollut merkittävä osa taigametsähanhen taantumisessa. Viimeisen vuosikymmenen aikana taigametsähanhen muuttoreitin kanta on kääntynyt jälleen nousuun Suomessa ja muualla lajin muuttoreitin varrella kansainvälisen kannanhoitosuunnitelman puitteissa toimeenpantujen metsästysrajoitusten myötä.

Suomessa pääosin läpimuuttajana esiintyvän tundrametsähanhen kannan arvioidaan olevan kasvussa. Tundrametsähanhia tavataan syksyllä pääosin Itä- ja Kaakkois-Suomessa, missä taigametsähanhi on harvalukuinen. Silti myös taigametsähanhia on saatu vuosittain saaliiksi sillä kaakkoisen Suomen alueella, missä metsähanhen metsästyksen on ollut sallittu viime vuosina.

Metsästys taigametsähanhen esiintymisalueella

Metsähanhen kansallisen hoitosuunnitelman mukaan metsästys kiellettäisiin varovaisuusperiaatteen mukaisesti määrääjäksi pääosassa maata, kunnes pesimäkannan seuranta ja metsästyksen säätely on saatu kehitettyä. Metsästysvuodelle 2022-2023 esitetään edelleen metsästyksen kieltämistä suuressa osassa taigametsähanhen esiintymisaluetta ja viikon mittaista metsästysaikaa Lapin maakuntaan. Metsästystä rajoitettaisiin lisäksi metsästäjäkohtaisella yhden linnun saaliskiintiöllä ja pelloilla tapahtuvan metsästyksen kieltämisellä.

Pidämme taigametsähanhen metsästyksen huomattavaa rajoittamista perusteltuna ja vastuullisena toimenpiteenä, koska muuttoreitin kokonaiskannan arvioidusta kasvusta huolimatta Suomen pesimäkannan koko, poikastuotto ja kannankehitys tunnetaan edelleen huonosti. Vaikka saalismäärät Lapissa ovat jääneet kahtena edellisvuotena vastaavien rajoitusten voimassa ollessa vähäisiksi (25 ja 40 lintua), on tämä voinut johtua siitä, että pesintöjen laajalti epäonnistuttua linnut ovat siirtyneet sulkimaan

Pohjois-Venäjälle ja Lapissa ei siksi ole ollut hanhia metsästettäväksi. Rajoitusten väljentämiselle ei siis ole nykytiedon valossa perusteita.

Katsomme kuitenkin, että puutteellisen tiedon vuoksi **metsähanhen metsästys olisi kiellettävä myös Lapissa kokonaan**. Lapissa tapahtuvan metsästyksen vaikutukset ovat jo pienillä saalismäärillä potentiaalisesti huomattavia, koska saalis koostuu käytännössä kokonaan Suomen pienestä pesimäkannasta ja lisäksi kohdistuu kannalle arvokkaimpiin, pesinnässään onnistuneisiin yksilöihin.

Suomen Riistakeskuksen tilannetarkastelussa esitetään Lapin saaliskertymäennusteeksi 300 – 500 metsähanhea. Toteutuessaan tämä merkitsisi huomattavaa Lapin pesimäkannan yliverotusta. Vaikka Lapin kannan kehitys tiedettäisiin yhteneväksi koko muuttoreitin populaation kanssa ja sitä olisi mahdollista verottaa Euroopan hanhitoimintaohjelman tällä hetkellä maksimaaliseksi arvioiman 4,5 % verotusasteen mukaisesti, olisi Lapin syyskannan oltava 6 700 – 11 100 yksilöä että verotus olisi kestävä. Tämä ei ole realistista, kun Suomen pesimäkannaksi arvioidaan 1 000 – 2 500 paria, josta merkittävä osa pesii Lapin eteläpuolella.

Metsästys tundrametsähanhen esiintymisalueella

Metsähanhen metsästys sallittaisiin aikavälillä 1.10.—30.11. Uudenmaan itäosista Pohjois-Karjalan eteläosiin ulottuvalla alueella. Alueellisen ja ajallisen rajoituksen puolesta metsästys kohdistuu pääosin tundrametsähanheen, ja vaikutus taigametsähanhen muuttoreitin populaatioon on todennäköisesti vähäinen.

Metsästyskautta on kuitenkin tarpeen **lyhentää kattamaan vain tundrametsähanhen päämuuton aika 1.—31.10.** Marraskuussa olosuhteet ovat suurella osalla aluetta jo hyvin talviset, ja metsästys kohdistuisi enää muutollaan viivästyneisiin yksilöihin sekä aiheuttaisi häiriötä myös muille vaikeissa olosuhteissa muuttoon valmistautuville lintulajeille. Tämä ei ole metsästyksen eettisten periaatteiden mukaista.

Helsingissä 15.7.2022

BirdLife Suomen puolesta

Aki Arkiomaa, toiminnanjohtaja